

Makroekonomija

Prof.dr Maja Baćović

13/02/2020.

Cilj kursa

- Makroekonomija – studija agregatnih privrednih fenomena

Cilj kursa

- Upoznati studente sa osnovnim makroekonomskim problemima, načinom mjerenja makroekonomskih aktivnosti, međuzavisnostima na makro-nivou i mogućnošću analize makroekonomskih varijabli korišćenjem matematičkih i ekonometrijskih modela
- ***Nakon završetka kursa, student će biti u mogućnosti da:***
  - Izmjeri (kvantifikuje) vrijednost osnovnih makroekonomskih agregata;
  - Opiše i analizira bazične makroekonomske probleme i međuzavisnosti na makro nivou;
  - Analizira i objasni osnovne ekonomske međuzavisnosti na nacionalnom nivou.
  - Procijeni uticaj makroekonomskih kretanja u zemlji na odabrane varijable;
  - Analizira uticaj mjera makroekonomskih politika dohodak, zaposlenost i inflaciju
  - Objasni efekat promjena na međunarodnim tržištima (robna i finansijska tržišta) na nacionalnu ekonomiju.

Sadržaj

- Uvod u makroekonomiju; Makroekonomski indikatori
- Ekonomija u kratkom roku: Tržište dobara
- Ekonomija u kratkom roku: Finansijska tržišta
- IS-LM model u zatvorenoj ekonomiji
- Ekonomija u srednjem roku: Tržište rada, AS-AD model, prirodna stopa nezaposlenosti i Filipsova kriva
- Ekonomija u dugom roku: izvori i teorije rasta, štednja, akumulacija, tehnološki progres
- Očekivanja (finansijska tržišta, lična potrošnja, investicije, proizvodnja)
- Otvorena ekonomija; bilans plaćanja
- Tržište dobara i finansijska tržišta u otvorenoj ekonomiji; devizni kursevi
- Fiskalna politika
- Monetarna politika
- Teorije i debate u makroekonomiji

Literatura

Osnovna literatura:

- Olivier Blanchard: *Makroekonomija, (prevod): III izdanje* - Mate (Zagreb, 2005); *V izdanje* - Univerzitet u Beogradu (Beograd, 2012)

Alternativna literatura:

- Gregory Mankiw: *Macroeconomics*, Worth Publishers, 8 edition

Način polaganja

Kolokvijum (45 poena), istraživački rad (5 poena), završni ispit (50 poena)

- Način organizovanja kolokvijuma i završnog ispita
- *Kolokvijum i završni ispit se polažu pismeno*

Detaljne informacije o kolokvijumima i završnom ispitu

Kolokvijum

- 45 pitanja (jedno pitanje – 1 bod)
- Trajanje 60 minuta
- Poglavlja 1-9

Završni ispit – pismeni

- 50 pitanja (jedno pitanje – 1 bod)
- Trajanje 60 minuta
- Poglavlja 10-25

Istraživački rad - Esej

- Esej na zadatu temu (do 3000 riječi), Rok za predaju: 15. maj 2020. godine

Teme za istraživački rad

- Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori (2007-2017) – analiza ekonomskih djelatnosti
- Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori (2007-2017) – analiza strukture potrošnje
- Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori (2007-2017) - metode obračuna
- Bruto investicije u Crnoj Gori (2016-2018) – analiza strukture i dinamike po ekonomskim djelatnostima
- Industrijska proizvodnja u Crnoj Gori (2008-2018)
- Potrošnja domaćinstava u Crnoj Gori (2008-2018)
- Minimalna potrošačka korpa u Crnoj Gori
- Budžetski prihodi u Crnoj Gori (2008-2018)
- Budžetski rashodi u Crnoj Gori (2008-2018)
- Javni dug u Crnoj Gori (2008-2018)
- Tekući račun u Crnoj Gori (2008-2018)
- Izvoz roba i usluga u Crnoj Gori (2008-2018)
- Uvoz roba i usluga u Crnoj Gori (2008-2018)
- Strane direktne investicije u Crnoj Gori (2008-2018)
- Kapitalni tokovi (strane direktne investicije+portfolio+ostale investicije), (2008-2018)
- Stopa nezaposlenosti u Crnoj Gori (2008-2018)
- Struktura zaposlenosti u Crnoj Gori (2008-2018)
- Ekonomska aktivnost stanovništva (2008-2018)
- Kretanje zarada u Crnoj Gori (2008-2018)
- Stopa inflacije u Crnoj Gori (2008-2018)
- Indeks proizvođačkih cijena (2008-2018)
- Aktivne kamatne stope u Crnoj Gori (2008-2018)
- Pasivne kamatne stope u Crnoj Gori (2008-2018)
- Depoziti u Crnoj Gori (2008-2018) – struktura po sektorima
- Depoziti u Crnoj Gori (2008-2018) – struktura po ročnosti
- Krediti po sektorima i namjeni u Crnoj Gori (2008-2018)
- Turizam (2008-2018) – analiza broja turista i ostvarenih nocenja, prihodi od izvoza

Informacije o predmetu i kontakt

Informacije o predmetu i materijali sa predavanja

<https://www.ucg.ac.me/predmet/1/4/2/2017/10689>

Kontakt:

Prof. Maja Baćović (majab@ucg.ac.me), kabinet 216

Konsultacije: Ponedjeljak, 12:00-13:00

Dr Milica Muhadinovic (milicamuhadinovic@gmail.com), kabinet 414

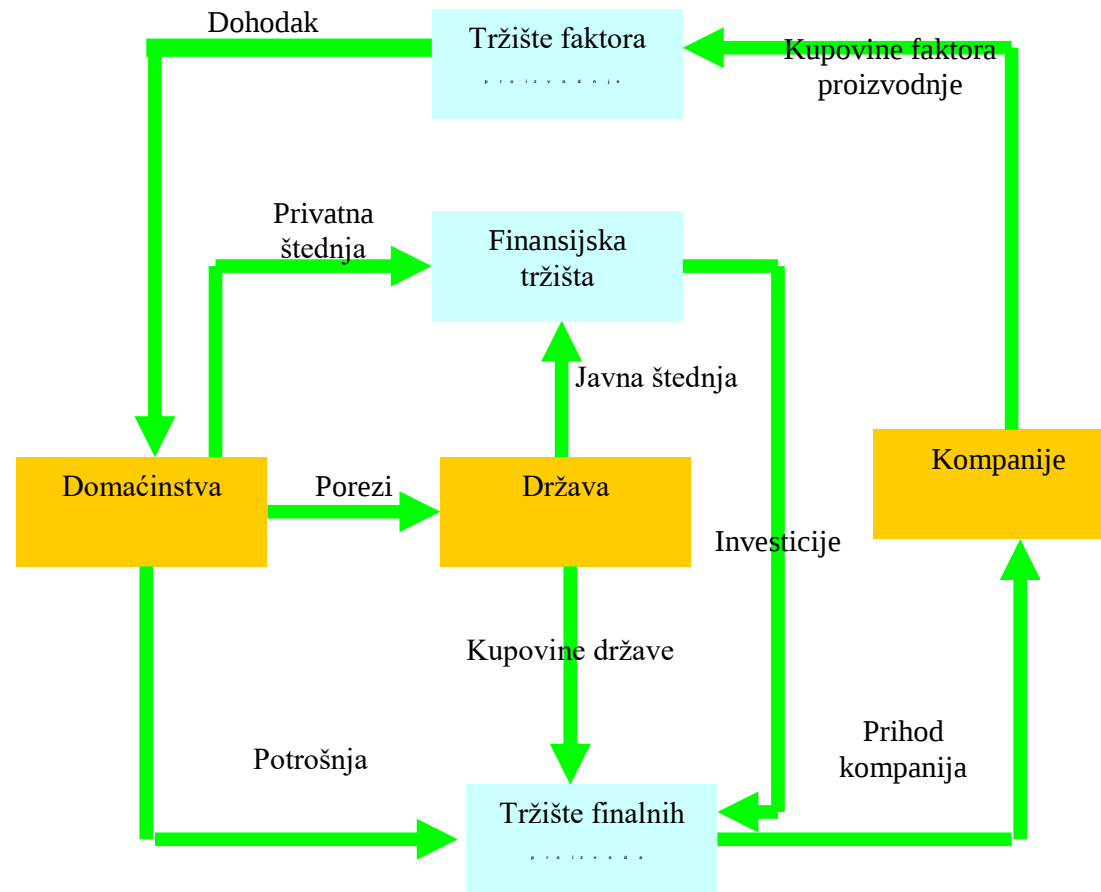
Konsultacije: Srijeda, 10:00-11:30

Raspored predavanja i vježbi

Datum	Termin	Tema
13-Feb-20	10:35-13:05	Uvodno predavanje - informacije o kursu, definisanje osnovnih makroekonomskih problema; Makroekonomski indikatori
		Vježbe po rasporedu
20-Feb-20	10:35-13:05	Ekonomija u kratkom roku - Tržišta dobara
		Vježbe po rasporedu
27-Feb-20	10:35-13:05	Ekonomija u kratkom roku - Finansijska tržišta, IS-LM model
		Vježbe po rasporedu
5-Mar-20	10:35-13:05	Ekonomija u srednjem roku: Tržište rada, AS-AD model
		Vježbe po rasporedu
12-Mar-20	10:35-13:05	Ekonomija u srednjem roku: Filipsova kriva, Inflacija, privredna aktivnost i rast nominalnog novca
		Vježbe po rasporedu
19-Mar-20	10:35-13:05	Ekonomija u dugom roku: Izvori rasta i teorije rasta, štednja, akumulacija kapitala
		Vježbe po rasporedu
26-Mar-20	10:35-13:05	I KOLOKVIJUM
		Vježbe po rasporedu
2-Apr-20	10:35-13:05	Ekonomija u dugom roku: Tehnološki progres
		Vježbe po rasporedu
9-Apr-20	10:35-13:05	Očekivanja
		Vježbe po rasporedu
16-Apr-20	10:35-13:05	Otvorena ekonomija: platni bilans, tržište dobara u otvorenoj ekonomiji
		Vježbe po rasporedu
23-Apr-20	10:35-13:05	Otvorena ekonomija: kamatne stope, devizni kursevi
		Vježbe po rasporedu
30-Apr-20	10:35-13:05	Depresija i krize, hiperinflacija
		Vježbe po rasporedu
7-May-20	10:35-13:05	Fiskalna i monetarna politika - rekapitulacija
		Vježbe po rasporedu
14-May-20	10:35-13:05	POPRAVNI KOLOKVIJUM
		Vježbe po rasporedu
28-May-20	10:35-13:05	Završno predavanje
ZAVRŠNI ISPIT		

Makroekonomija

- Proučavanje privrede zemlje kao cjeline

Kružni tok dohotka u ekonomiji

Makroekonomska statistika

- Sistem nacionalnih računa (Računi nacionalnog dohotka i proizvoda)
  - Proizvodnja
  - Dohodak
  - Potrošnja
  - Štednja/Akumulacija
  - Bilansi stanja

Makroekonomska statistika

- **Sistem nacionalnih računa (računi nacionalnog dohotka)**
  - Metodološki koncept na kojem se zasnivaju statistički sistemi koji su razvijeni u zemljama tržišnog načina privređivanja
  - Međunarodno je priznat i primjenjuje se u gotovo svim zemljama svijeta
  - Sistem nacionalnih računa je skup međusobno konzistentnih i nadopunjujućih tabela, računa, klasifikacija i bilansa koji predstavlja statističko-dokumentacionu osnovu za praćenje privrednih kretanja svake zemlje.
  - Zadatak sistema nacionalnih računa je prikazivanje ukupnih privrednih kretanja od procesa proizvodnje u kojem se dobra stvaraju, preko procesa raspodjele do finalne potrošnje i procesa akumulacije.

Mjerenje proizvodnje

- **Proizvodnja:** Stvaranje koristi koje imaju materijalni i nematerijalni oblik
- Rezultat procesa proizvodnje su dobra i usluge kojima se zadovoljavaju ljudske potrebe, koje su relativno oskudne i imaju ekonomsku vrijednost, koja po pravilu ima novčani izraz
- **Agregati proizvodnje:**
  - Bruto domaći proizvod
  - Neto domaći proizvod
  - Bruto nacionalni dohodak
  - Bruto nacionalni raspoloživi dohodak

Ukupna proizvodnja vs. finalna proizvodnja

- Kako definišemo agregatnu proizvodnju?
- Da li je to suma vrijednosti proizvodnje svih preduzeća u zemlji?
- Proizvodnja brašna (firma 1):
  - Prihodi od prodaje 100 \$
  - Rashodi
    - Plate 80\$
  - Profit 20\$
- Proizvodnja hleba (firma 2):
  - Prihodi od prodaje 200 \$
  - Rashodi
    - Plate 80\$
    - Kupovina brašna 100\$
  - Profit 20\$
- Da li je proizvodnja u zemlji jednaka $100\$ + 200\$$?
- Finalna proizvodnja – 200\$
- Međufazna proizvodnja – 100\$

Bruto domaći proizvod

- **Bruto domaći proizvod**

- Vrijednost svih finalnih proizvoda i usluga koje se u privredi proizvedu u određenom periodu
- Suma ostvarene bruto dodatne vrijednosti (zarade zaposlenih, bruto investicije, profit)

$$BDP = \sum VA = W + D + OS$$

- Suma dohodaka (dohodak od rada, dohodak od kapitala, porezi umanjani za subvencije)

$$BDP = W + OS + TSP$$

- Suma rashoda (tekuća potrošnja: domaćinstva i država, investicije, saldo izvoza i uvoza)

$$BDP = C + I + (E - U)$$

Ostali agregati proizvodnje

- **Neto domaći proizvod**

- Novostvorena vrijednost. BDP umanjen za vrijednost potrošnje fiksnog kapitala (amortizacija)

- **Bruto nacionalni dohodak**

- BDP korigovan za neto faktorske dohotke iz inostranstva

$$BNP = BDP + Y_t$$

- **Bruto nacionalni raspoloživi dohodak**

- BND korigovan za neto transfere

$$BNRP = BNP + Tr$$

Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori, 2018 (izvor: Monstat)

Tabela 1. Bruto domaći proizvod

	2017	2018
1. Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, mil. EUR	4 299	4 663
2. Stanovništvo, hilj.	622,4	622,2
3. Bruto domaći proizvod po stanovniku, EUR <i>3= (1/2)</i>	6 908	7 495
4. Bruto domaći proizvod u stalnim cijenama (cijene prethodne godine), mil. EUR	4 141	4 517
5. Realni rast BDP-a (%) <i>(BDP u stalnim cijenama tekuće godine / BDP u tekućim cijenama prethodne godine) x 100 - 100</i>	4,7	5,1
6. Nominalni rast BDP-a (%) <i>(BDP u tekućim cijenama tekuće godine / BDP u tekućim cijenama prethodne godine) x 100 - 100</i>	8,7	8,5
7. Deflator (%) <i>(BDP u tekućim cijenama tekuće godine / BDP u stalnim cijenama tekuće godine) x 100 - 100</i>	3,8	3,2

Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori, 2018 (izvor: Monstat)

Tabela 2: Bruto vrijednost proizvodnje i bruto dodata vrijednost u tekućim cijenama,
2017 – 2018. godina

u hilj. EUR

Klasifikacija djelatnosti		Bruto vrijednost proizvodnje		Intermedijalna potrošnja		Bruto dodata vrijednost	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	483 654	515 240	189 000	201 307	294 655	313 933
B	Vađenje rude i kamena	109 163	97 999	49 720	47 565	59 443	50 434
C	Prerađivačka industrija	523 340	576 069	357 945	390 309	165 395	185 761
D	Snabdijevanje električnom energijom	286 226	380 386	188 987	196 211	97 239	164 175
E	Snabdijevanje vodom	110 134	108 818	34 533	32 523	75 600	76 295
F	Građevinarstvo	1 056 066	1 274 838	814 840	1 008 475	241 227	266 364
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	1 019 465	1 050 685	460 445	461 434	559 020	589 250
H	Saobraćaj i skladištenje	407 253	441 936	226 212	247 485	181 041	194 450
I	Usluge pružanja smještaja i ishrane	628 248	686 816	307 658	345 121	320 590	341 695
J	Informisanje i komunikacije	325 347	331 663	165 484	159 621	159 863	172 042
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	294 922	309 241	118 960	123 169	175 962	186 072
L	Poslovanje nekretninama	333 530	350 646	88 240	99 602	245 290	251 044
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	280 550	343 207	169 383	203 988	111 167	139 219
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	187 931	206 312	99 633	108 204	88 298	98 108
O	Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	444 013	470 466	136 811	155 745	307 202	314 721
P	Obrazovanje	198 786	208 167	26 301	29 870	172 485	178 297
Q	Zdravstvo i socijalna zaštita	229 864	260 589	70 371	95 086	159 493	165 503
R	Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	115 544	154 015	54 460	69 608	61 084	84 407
S+T	Ostale uslužne djelatnosti; Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca	70 922	73 733	27 415	29 366	43 507	44 367
U	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	...	...	...	...	...	...
Ukupno		7 104 958	7 820 826	3 586 398	4 004 689	3 518 560	3 816 137
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode						780 531	846 993
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tekuće cijene)						4 299 091	4 663 130

Bruto domaći
proizvod u Crnoj
Gori, 2018
(izvor: Monstat)

Tabela 6: Struktura BDP-a po kategorijama potrošnje u tekućim cijenama,
2017. - 2018. godina

Kategorija potrošnje		Vrijednost (hilj. EUR)		Struktura BDP-a (%)	
		2017	2018	2017	2018
1 = (1.1+1.2)	Finalna potrošnja	4 007 689	4 287 489	93,2	91,9
1.1	Lična potrošnja domaćinstava	3 215 527	3 424 602	74,8	73,4
1.2 = (a+b)	Potrošnja države	792 162	862 887	18,4	18,5
a)	<i>individualna</i>	366 004	410 496	8,5	8,8
b)	<i>kolektivna</i>	426 158	452 391	9,9	9,7
2	Bruto investicije u osnovna sredstva	1 157 403	1 363 930	26,9	29,2
3	Promjene zaliha	141 903	124 301	3,3	2,7
4 = (4.1-4.2)	Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-1 007 904	-1 112 590	-23,4	-23,9
4.1 = (a+b)	Izvoz roba i usluga	1 765 000	1 999 317	41,1	42,9
a)	<i>izvoz roba</i>	382 449	436 060	8,9	9,4
b)	<i>izvoz usluga</i>	1 382 551	1 563 258	32,2	33,5
4.2 = (a+b)	Uvoz roba i usluga	2 772 904	3 111 907	64,5	66,7
a)	<i>uvoz roba</i>	2 242 513	2 485 232	52,2	53,3
b)	<i>uvoz usluga</i>	530 391	626 675	12,3	13,4
5 = (1+2+3+4)	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tekuće cijene)	4 299 091	4 663 130	100,0	100,0

Nominalne i realne vrijednosti varijabli

- Osnovna razlika je u (ne)uticaju promjena nivoa cijena na vrijednost varijable, pri čemu realni indikatori **isključuju** uticaj promjene cijena, dok **nominalni** obuhvataju dejstvo ovog faktora.

$$\textit{Realni BDP} = \frac{\textit{Nominalni BDP (tekuće cijene)}}{p}$$

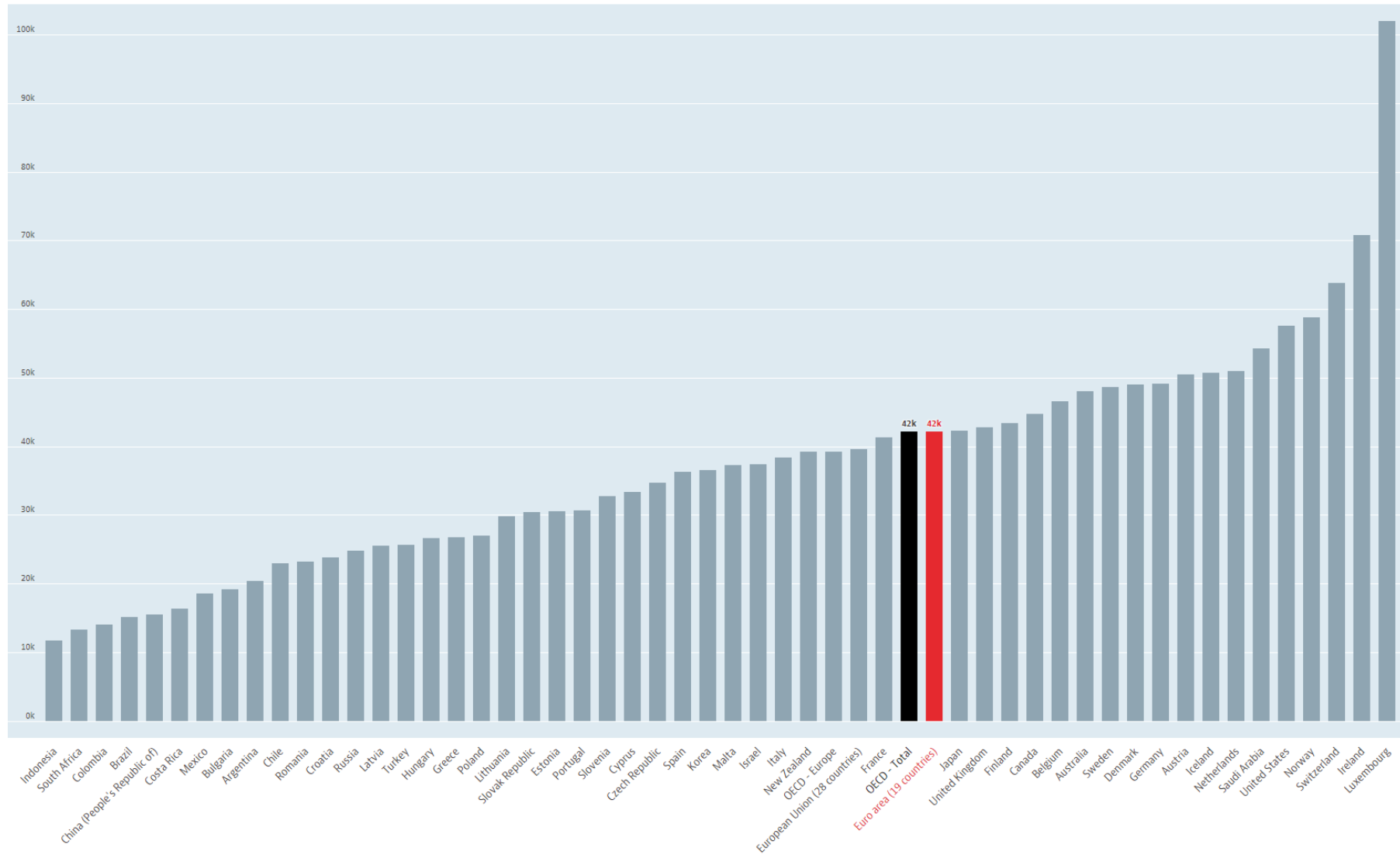
Nominalni vs realni rast BDP

Godina	Proizvodnja hleba	Cijena hleba	Nominalni BDP	Realni BDP (cijene iz 2015)
2015	1000	1,00	1.000 \$	1.000\$
2016	1100	1,05	1.155\$	1.100\$
2017	1200	1,07	1.284\$	1.200\$

- Nominalni rast (2017/16) – 11,1%
- Realni rast (2017/16) – 9,09%
- Čemu odgovara razlika od 2,01%?

Medjunarodna poredjenja

Gross domestic product (GDP) Total, US dollars/capita, 2016

Nezaposlenost

$$n = \frac{U}{L}$$

- n- stopa nezaposlenosti
- U- broj nezaposlenih
- L – radna snaga (broj ekonomski aktivnih stanovnika)

Anketa o radnoj snazi, Crna Gora, 2017 (izvor: Monstat)

	Crna Gora Montenegro	Primorski region Coastal region	Središnji region Central region		Sjeverni region Northern region
			Svega Total	or toga of which Podgorica	
	Ukupno / Total				
Ukupno stanovništvo	618.5	148.6	292.1	184.6	177.8
Aktivno stanovništvo	273.2	65.7	137.4	95.7	70.1
Zaposleni	229.3	60.8	123.1	87.0	45.4
- sa skraćenim radnim vremenom	(13.5)	.	5.8	(3.0)	((4.0))
Nezaposleni	43.9	(4.9)	(14.4)	(8.7)	24.7
- registrovani kod ZZZ1)	41.3	(4.4)	13.4	(8.5)	23.5
- prvi put traži zaposlenje	25.6	(2.3)	(7.4)	(4.8)	15.9
Neaktivno stanovništvo	226.6	56.5	97.8	51.1	72.3
Stanovništvo staro 15 i više godina	499.8	122.1	235.2	146.8	142.4
Lica mlađa od 15 godina	118.8	26.4	56.9	37.8	35.4
	%				
Stopa aktivnosti	54.7	53.8	58.4	65.2	49.2
Stopa zaposelnosti	45.9	49.8	52.3	59.3	31.9
Stopa nezaposlenosti	16.1	7.5	(10.5)	(9.1)	35.2
Učešće mlađih od 15 god u ukupnom stanovništvu	19.2	17.8	19.5	20.5	19.9

Inflacija

- Indeks potrošačkih cijena

$$p = \frac{\textit{Troskovi korpe dobara u tekućem periodu}}{\textit{Troškovi korpe dobara u baznom periodu}} * 100$$

Inflacija u Crnoj Gori (izvor: Monstat)

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI), u %

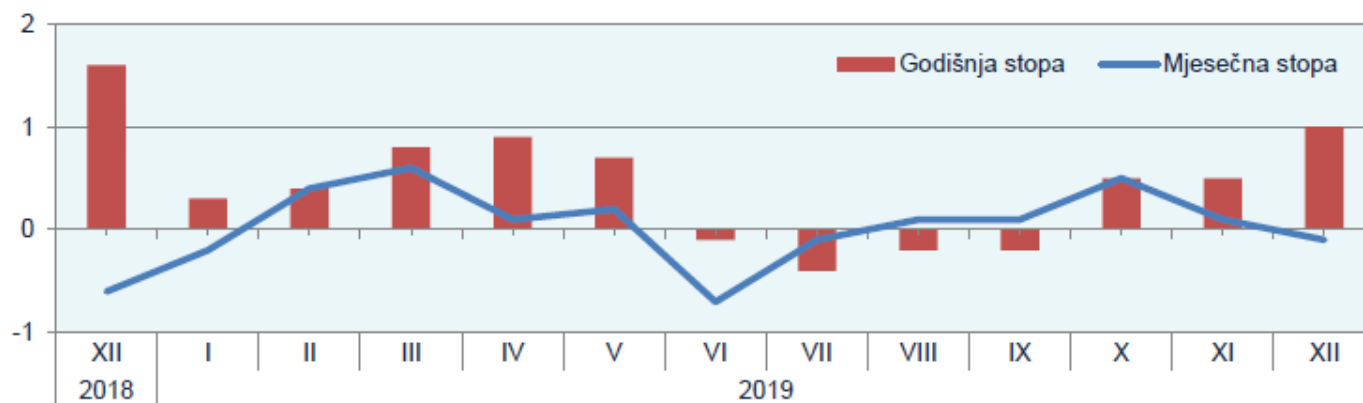

Tabela 1. Inflacija mjerena Indeksima potrošačkih cijena (CPI)

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
Godišnja stopa inflacije												
2018	2,6	2,7	2,9	2,9	3,1	3,4	3,4	2,8	1,9	1,9	2,0	1,6
2019	0,3	0,4	0,8	0,9	0,7	-0,1	-0,4	-0,2	-0,2	0,5	0,5	1,0
Mjesečna stopa inflacije												
2018	1,0	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2	0,2	-0,1	0,1	-0,2	0,2	-0,6
2019	-0,3	0,4	0,6	0,1	0,2	-0,7	-0,1	0,1	0,1	0,5	0,1	-0,1

BDP, nezaposlenost i inflacija u Crnoj Gori

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bruto domaći proizvod (tekuće cijene, milion €)	2,170	2,689	3,103	2,994	3,125	3,265	3,181	3,362	3,458	3,655	3,954	4,299
Realni rast BDP, prethodna godina=100		6.8	7.2	-5.8	2.7	3.2	-2.7	3.5	1.8	3.4	2.9	4.7
BDP per capita, €	3,529	4,367	5,029	4,842	5,045	5,265	5,126	5,412	5,561	5,874	6,354	6,908
Inflacija - Index potrosackih cijena (CPI)	2.8	7.7	7.2	1.5	0.7	3.7	5.1	0.3	-0.3	1.4	1.0	1.9
Stopa nezaposlenosti	29.6	19.4	16.8	19.1	19.7	19.7	19.7	19.5	18	17.6	17.72	16.07

MONSTAT
<http://www.monstat.org/>

Uprava za statistiku - MONSTAT x Godišnji BDP 2018_cm.pdf x Database - Eurostat x IMF Data Home Page - At a Glance x New Tab

Not secure | monstat.org/cg/

Kontakt Linkovi Mapa sajta Pomoć English

MONSTAT

UPRAVA ZA STATISTIKU

NASLOVNA O NAMA DOMENI PUBLIKACIJE KLASIFIKACIJE METAPODACI KVALITET NOVINARI

DOMENI

- Nacionalni računi
- Tržište rada
- Cijene
- Spoljna trgovina
- Kratkoročni indikatori
- Turizam
- Saobraćaj
- Energetika
- Demografija
- Popisi
- Poljoprivreda i ribarstvo
- Ekonomski računi u poljoprivredi, šumarstvu i životnoj sredini
- Životna sredina i šumarstvo
- Strukturna biznis statistika i statistika stranih filijala
- Anketa o potrošnji domaćinstava
- Minimalna potrošačka korpa
- Anketa o dohotku i uslovima života
- Apsolutna linija siromaštva
- Obrazovanje i nauka
- Kultura i umjetnost
- Socijalna zaštita
- Pravosuđe
- Paritet kupovne moći
- Registri
- Informaciono-komunikaciona tehnologija

« Februar 2020 »

Ned	Pon	Uto	Sre	Cet	Pet	Sub
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

Satnica objavljivanja je 11.00 h

Prikaz narednih 5 događaja

- 10.02.2020 [Predškolsko vaspitanje i obrazovanje](#)
- 12.02.2020 [Građevinska aktivnost u Crnoj Gori](#)
- 17.02.2020 [Ulaz sirovog kravljeg mlijeka i dobijeni mliječni proizvodi u mlekarama](#)
- [Klanje stoke i živine u klanicama](#)
- 18.02.2020 [Indeks prometa u uslugama](#)

Posljednja novost

10.02.2020 [Predškolsko obrazovanje i vaspitanje 2019/2020. godine](#)

U Crnoj Gori postoji 49 predškolskih ustanova, od kojih 21 javna i 28 privatnih, sa mrežom od 170 vaspitnih jedinica, u okviru kojih je organizovano 777 vaspitnih grupa.

Ostale novosti

- 05.02.2020 [Indeks prometa u trgovini na malo Decembar 2019. godine](#)
- 30.01.2020 [Mjesečni statistički pregled - Januar 2020](#)
- 29.01.2020 [Dolasci i noćenja turista u kolektivnom smještaju Decembar 2019. godine](#)
- [Indeks rodne ravnopravnosti 2019. godine](#)
- [Spolnotrgovinska robna razmjena Crne Gore januar - decembar 2019. godine](#)
- [Indeksi proizvodnje i prometa u industriji Decembar 2019. godine](#)
- 28.01.2020 [Indeksi cijena industrijskih proizvoda iz uvoza u Crnoj Gori Decembar 2019. godine](#)
- [Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda za izvoz Decembar 2019. godine](#)
- 27.01.2020 [Prosječne zarade \(plate\) Decembar 2019. godine](#)
- 22.01.2020 [Minimalna potrošačka korpa u Crnoj Gori Decembar 2019. godine](#)
- 21.01.2020 [Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori Decembar 2019. godine](#)
- 16.01.2020 [Indeksi potrošačkih cijena Decembar 2019. godine](#)

[Arhiva](#)

PRETRAŽIVANJE

Search

 MICS

 INTERNATIONAL MONETARY FUND

 EUROSTAT

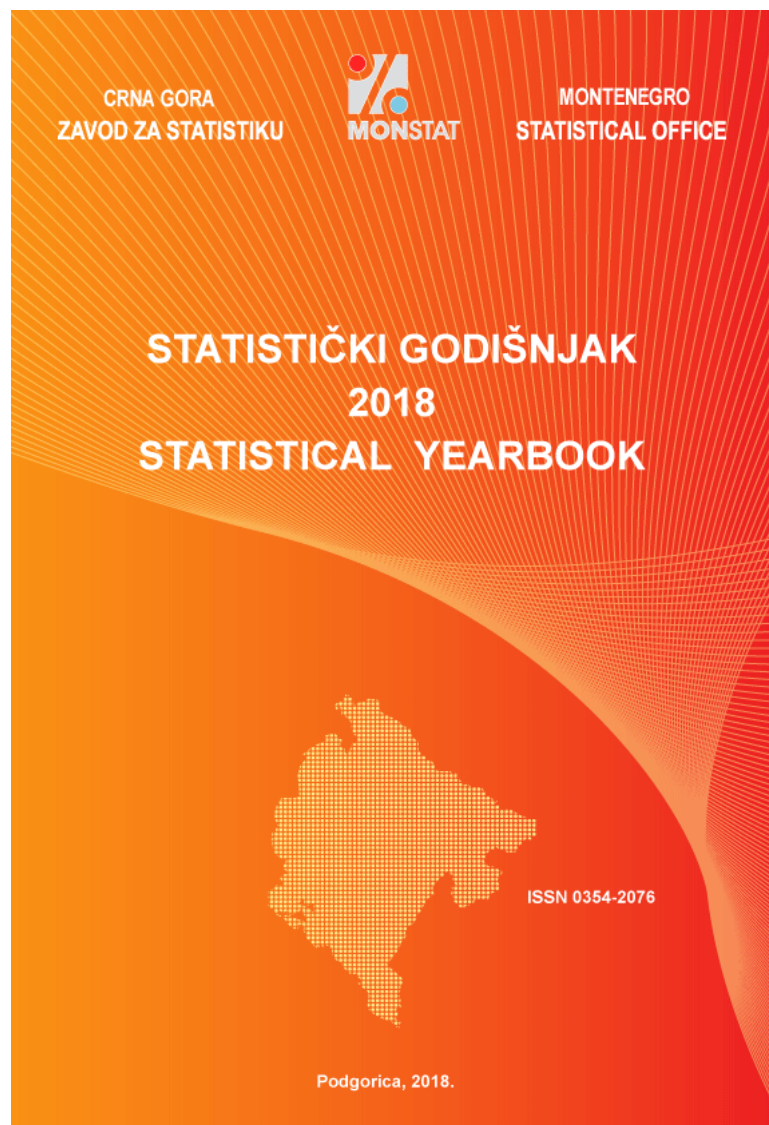
 KATALOG PUBLIKACIJA

 BAZA PODATAKA

 Google play

Etički odbor

MONSTAT
<http://www.monstat.org/cg/novosti.php?id=2893>

Centralna banka Crne Gore

www.cbcbg.me

The screenshot displays the website of the Central Bank of Montenegro (CBCG) at www.cbcbg.me. The browser's address bar shows the URL cbcbg.me/me/statistika/statisticki-podaci. The website's header features the CBCG logo, the tagline "Čuvamo finansijsku i cjenovnu stabilnost", and a search bar. The main navigation menu includes links for "O NAMA", "KLJUČNE FUNKCIJE", "NOVAC", "STATISTIKA", "PUBLIKACIJE", "JAVNOST RADA", and "ENG".

The "Statistika" (Statistics) section is expanded, showing a list of statistical categories: "Nadležnost Centralne banke za statistiku", "Unaprijeđeni Opšti sistem za diseminaciju podataka (e-GDDS)", "Kalendar objavljivanja statistike", "Sporazumi o saradnji", "Statistički podaci", "Monetarna i finansijska statistika", "Indikatori finansijske stabilnosti", "Kamatne stope", "Statistika emitovanih državnih zapisa", "Tržište kapitala", "Ekonomski odnosi sa inostranstvom", and "Platni promet".

The "Statistički podaci" (Statistical data) section is highlighted, displaying a grid of links to various statistical data sets:

- Monetarna i finansijska statistika
- Indikatori finansijske stabilnosti
- Kamatne stope
- Statistika emitovanih državnih zapisa
- Tržište kapitala
- Ekonomski odnosi sa inostranstvom
- Platni promet
- Realni sektor
- Fiskalni sektor

The Windows taskbar at the bottom shows the system clock at 12:22 on 10-Feb-20, along with various application icons and the search bar.

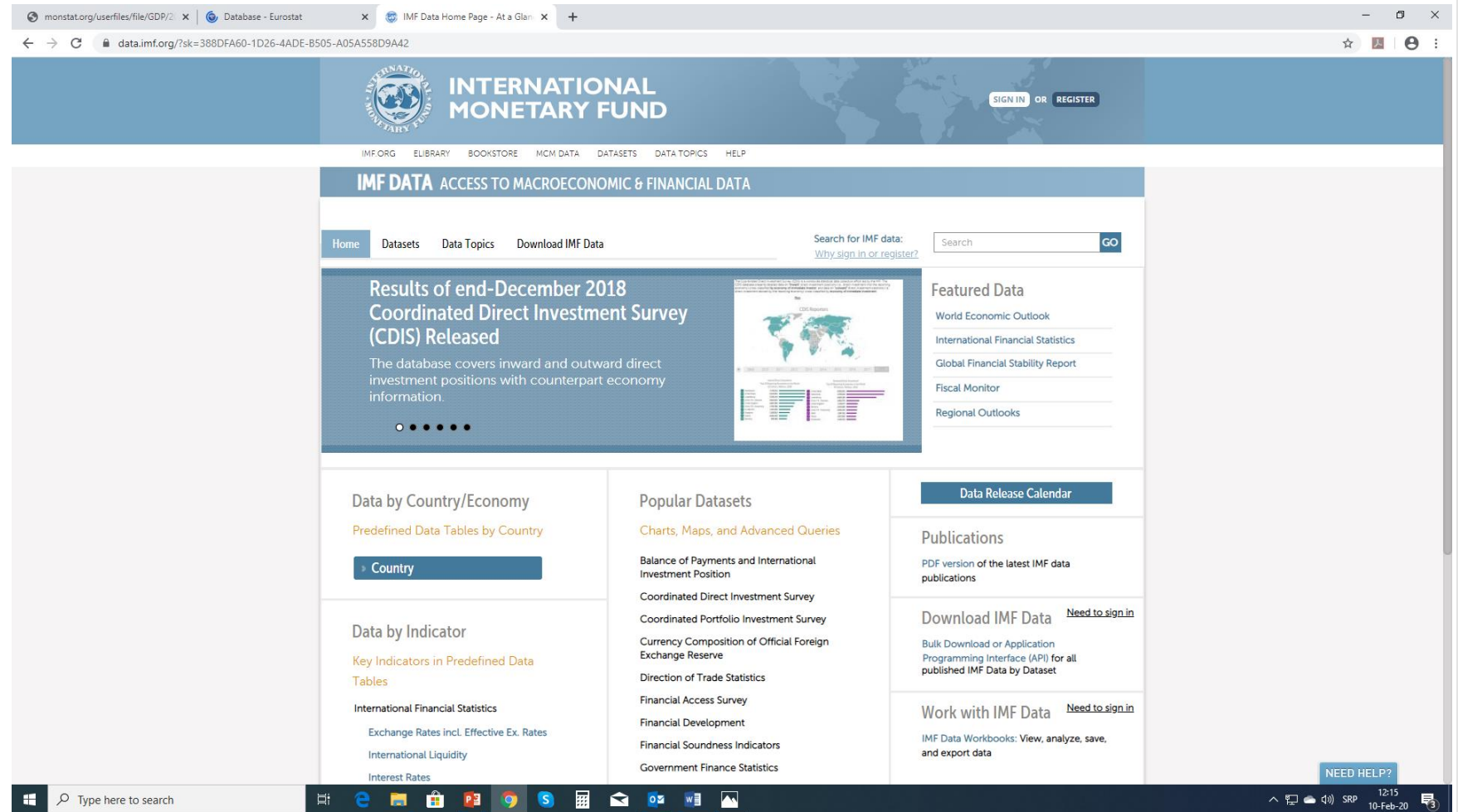
EUROSTAT

<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

The screenshot displays the Eurostat website interface. The browser's address bar shows the URL ec.europa.eu/eurostat/data/database. The website header includes the Eurostat logo, the tagline "Your key to European statistics", and a search bar. A navigation menu at the top contains links for News, Data, Publications, About Eurostat, and Help. Below the header, a breadcrumb trail indicates the path: European Commission > Eurostat > Data > Database. The main content area is divided into two columns. The left column, under the "DATA" tab, lists various database-related links such as "DATABASE Information", "Browse statistics by theme", "Statistics A - Z", "Experimental statistics", "Bulk download", "Web Services", "Access to microdata", "Metadata", "Legislation and methodology", "Concepts and definitions", "National metadata", "SDMX InfoSpace", and "Data validation". The right column features an "IMPORTANT MESSAGE" banner regarding the United Kingdom's exit from the European Union on 1 February 2020. Below this, the "DATABASE" section is visible, showing a "Data navigation tree" with categories like "Database by themes" and "Tables by themes", each containing sub-links for various statistical domains such as General and regional statistics, Economy and finance, Population and social conditions, Industry, trade and services, Agriculture, forestry and fisheries, International trade, Transport, Environment and energy, and Science, technology, digital society. The Windows taskbar at the bottom shows the system clock at 12:17 on 10-Feb-20.

IMF -

<https://data.imf.org/?sk=388DFA60-1D26-4ADE-B505-A05A558D9A42>

The screenshot shows the IMF Data Home Page in a web browser. The browser's address bar displays the URL `data.imf.org/?sk=388DFA60-1D26-4ADE-B505-A05A558D9A42`. The page header features the IMF logo and the text "INTERNATIONAL MONETARY FUND", with "SIGN IN" and "REGISTER" buttons. A navigation bar includes links for "IMF.ORG", "ELIBRARY", "BOOKSTORE", "MCM DATA", "DATASETS", "DATA TOPICS", and "HELP". Below this, a blue banner reads "IMF DATA ACCESS TO MACROECONOMIC & FINANCIAL DATA". The main content area has a "Home" tab selected, with sub-tabs for "Datasets", "Data Topics", and "Download IMF Data". A search bar is present with the text "Search for IMF data:" and a "GO" button. The central banner highlights the "Results of end-December 2018 Coordinated Direct Investment Survey (CDIS) Released", accompanied by a world map and a bar chart. To the right, a "Featured Data" section lists "World Economic Outlook", "International Financial Statistics", "Global Financial Stability Report", "Fiscal Monitor", and "Regional Outlooks". The page is divided into three columns: "Data by Country/Economy" with a "Country" dropdown, "Data by Indicator" with a list of indicators including "Exchange Rates incl. Effective Ex. Rates", "International Liquidity", and "Interest Rates", and "Popular Datasets" listing various surveys and statistics. A "Data Release Calendar" and "Publications" section are also visible. The bottom of the page shows a Windows taskbar with the search bar and system clock.